

بررسی تولید انبوه پایه سیترنج از طریق کشت درون شیشه ای

تاجور، یحیی. رضا فتوحی قزوینی و بابک عدولی

پایه سیترنج هیبریدی بین *Poncirus trifoliata* و *Citrus sinensis* بوده، که به دلیل دارا بودن خصوصیات همچون، کیفیت و کمیت مطلوب میوه (حاصل از درختان پیوندی بر روی این پایه)، مقاومت به سرما، و متحمل بودن به ویروس تریستزا، به عنوان پایه مناسب برای مرکبات در شمال کشور معرفی شده است. این تحقیق در موسسه تحقیقات مرکبات کشور (رامسر) انجام پذیرفت تا با تولید انبوه این گیاه در شرایط آزمایشگاهی (در زمان محدود) پایه کافی جهت کشت در مناطق جدید و یا جوان سازی باغات قدیمی فراهم گردد. در این روش ریزنمونه های جوانه جانی (به طول 1 cm بر گرفته از گیاهان مادری حاصل از قلمه) در محلول اتانول (۷۰ درصد به مدت ۵۰ ثانیه) و هیپوکلریت سدیم (به نسبت ۰/۸ درصد وزن به حجم در مدت زمان ۱۰ دقیقه) ضد عفونی و سپس در تیمارهای زیر کشت گردید:

T1 = ½ MS (with twice iron concentration) T2 = MS (with twice iron concentration) T3 = MS supplemented 0/5 mg/l of NAA and 0/5 mg/l of BA (with twice iron concentration) T4 = MS supplemented 0/5 mg/l of NAA and 1 mg/l of BA (with twice iron concentration)

بهترین نتیجه تولید انبوه شاخساره در تیمار T4 بوده، بطوریکه در اغلب ریزنمونه های (۷۰ درصد) کشت شده در این تیمار حالت چند شاخه زایی مشاهده شده، ولیکن در وضعیت مشابه، ریزنمونه های کشت شده در تیمار T3 باززایی کمتری داشته است. اغلب ریزنمونه های کشت شده در تیمار T1 (بیش از ۹۰ درصد) همزمان با رشد شاخساره ریشه زایی نیز داشته، در حالیکه در اغلب ریزنمونه های کشت شده در تیمار T2 (بیش از ۸۰ درصد) فقط رشد شاخساره مشاهده شده است.